

RAPPORT FRÅN MEDBORGARDIALOGER

Hur och var vill medborgarna träffas på Drottninghög?

Av Medborgaranalysen
för Utvecklingsnämnden,
Helsingborgs stad
29 juni 2010

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

DEL 1	Inledning	3
DEL 2	Sammanfattning	5
DEL 3	Analys	16
DEL 4	Avslutande tankar	21

INLEDNING

Utvecklingsnämnden i Helsingborgs stad har anlitat Medborgaranalysen för att genomföra en medborgardialog i området Drottninghög. Dialogen ingår i projektet "IdéA Drottninghög" som med inspiration från IdéA Store i London har målet att skapa en självklar mötesplats på Drottninghög.

Hur skapas en sådan? Hur och var vill medborgarna på Drottninghög egentligen träffas? Medborgaranalysen kopplades in för att lyssna på medborgarnas önskemål, åsikter, funderingar och tankar kring såväl innehåll som form, medborgarinflytande och drift.

I samarbete med projektgruppens ordförande Saul Sagnia tog vi fram ett samtalsunderlag med många öppna frågor. Vi gick medvetet brett in i samtalen med fokusgrupperna med mycket begränsade förkunskaper kring projektgruppens tankar och arbete, för att genom våra utomstående öppna sinnen låta medborgarna berätta om sina behov.

Resultaten av de fem fokusgruppssamtalen har sedan diskuterats och analyserats i en expertgrupp, där bland annat arkitekten Sara Hallström har ingått. Anteckningarna från både fokusgrupps- och expertsamtalen finns med som bilagor till den här rapporten.

Deltagare

Totalt 35 personer i åldern 13–74 år samlades i de fem grupper som bjöds in till Rodis Pizzeria i Drottninghögs centrum. En av grupperna var reserverad för deltagare med vana från mötesplatsverksamhet. Anledningen till den lösningen var att de ovana deltagarna skulle få känna sig bekväma att ta plats i samtalen, och att de som är mer insatta i området skulle få särskilt utrymme att framföra sina åsikter och önskemål. I alla samtal finns dock ett tydligt engagemang för Drottninghög.

Med några undantag bor samtliga deltagare på Drottninghög. De fåtal som inte gör det bor på Fredriksdal eller Dalhem och ser Drottninghög som sitt centrum.

Medborgaranalysen

Medborgaranalysen är ett företag som arbetar med att förbättra dialogen mellan beslutsfattare och invånare på kommunnivå genom att utveckla metoder och processleda dialoger. Metoderna som används är sprungna ur arbete som initiativtagar-

na Sofia Wiberg och Carlos Rojas tidigare genomfört inom ramarna för Färgfabriken och Gringo.

Utgångspunkten är att inget arbete inom offentlig sektor blir lika bra utan input från medborgarna. Genom att involvera befolkningen i fokusgrupper, undersökningar och utvecklingsarbete blir kvalitén på kommunens arbete bättre och medborgarna känner sig mer delaktiga.

Medborgaranalysen lägger ned stor tid på rekrytering av deltagare till fokusgrupperna. Ofta när medborgardialoger arrangeras är det främst personer som redan är engagerade i föreningar eller i politiska partier som deltar. För att få ett mer representativt urval av befolkningen arbetar Medborgaranalysen uppsökande. Vi försöker alltid att nå flera grupper och involvera folk som inte har ett politiskt engagemang sedan tidigare.

I Drottninghög satsade vi mycket på att sätta upp lappar i centrum och i trappuppgångar. Vi besökte också flera samlingspunkter på området där lappar sattes upp och kontaktpersoner fick flyers att dela ut. Vi sökte även upp några deltagare via Saul Sagnias nätverk.

Medborgaranalysen har bland annat gjort uppdrag för Trelleborgs kommun, Regionplankontoret i Stockholm, Stadsbyggnadskontoret i Stockholm, Solna Stad, Nyköpings kommun och Helsingborg stad.

SAMMANFATTNING

Vi har utgått från olika rubriker i samtalen, och har här sammanfattat vad som har kommit fram under respektive rubrik.

Vänner och mötesplatser

Alla grupper är överens: Det saknas en mötesplats. De flesta träffar sina vänner hemma, men bland de unga är det många som inte får ta med sig sina vänner hem. De träffas därför ute och driver runt tämligen planlöst.

Även de äldre tror att en samlingspunkt med olika aktiviteter kan stärka gemenskapen i området. **”Vuxna vill också träffas och inte alltid vara i stan”**

Dagens bibliotek är en samlingspunkt i Drottninghög centrum och det händer att det blir stökigt där inne när de som inte har något egentligt ärende samlas där. Några påpekar spontant att det kunde hända och finnas ännu mer på biblioteket. Redan idag arrangeras evenemang men deltagarna efterlyser fler olika rum och föreläsningar. Några av de yngre har hört att det händer en hel del på biblioteket och tror att det kanske kan utvecklas. Men de tycker att ”Bibliotek” klingar trist, så det måste heta något annat om de ska lockas dit.

På somrarna är utomhusbassängen som ligger i anslutning till flera olika bostadsområden en mötesplats.

Ärenden och tjänster

Det finns många arbetssökande på området. Några av dem som deltar i samtalen framför önskemål om att tekniken på biblioteket borde uppdateras så att de bland annat lättare kan söka jobb därifrån.

Några är skeptiska till att Försäkringskassan och andra myndigheter ska ta plats på en mötesplats, eftersom de är så förknippade med krav. Andra ser det som en möjlighet att få en naturlig och enkel kontakt med olika samhällsinstanser.

Drottninghög vs Helsingborg och omvärlden

Många betonar det faktum att Drottninghög är mångkulturellt som det mest speciella med stadsdelen. De tycker olikheterna förgyller området och att det borde tas vara på bättre än vad det görs idag. Överlag finns en påtaglig stolthet över området. Här döms ingen, alla är olika och alla är välkomna. Flera av de unga säger att de känner sig tryggare i Drottninghög än inne i stan.

Andra säger att det är farligt att röra sig ute på kvällarna, att det är för mycket kriminalitet.

Grönområdena och de vackra omgivningarna lyfts också fram upprepade gånger som ett av Drottninghögs kännetecken. Men alla fina buskage har också en baksida – det är lätt att gömma sig i dem.

**FOKUS:
Vad är en
mötesplats?**

Samtalsdeltagarna fick i uppgift att spåna kring ”mötesplats”. Vad vill de ha på en mötesplats? Vad är en mötesplats för dem? Här är resultatet (i några av samtalen hann vi inte med den här övningen):

- ★ **Föreläsningar och förebilder**
- ★ **Filmkvällar**
- ★ **Kurser**
- ★ **Umgås och prata**
- ★ **Tjäna pengar**
- ★ **Göra film**
- ★ **Fester**
- ★ **Teater och film**
- ★ **Biljard och tv-spel**
- ★ **Café**
- ★ **Datorer**
- ★ **Internet**
- ★ **Internationell buffé**
- ★ **Airhockey**
- ★ **Minigolf**
- ★ **Vattenparadis**
- ★ **Idrottsturneringar**
- ★ **Demokrati**
– samarbete med olika föreningar och polisen
- ★ **Datorer och musik**
- ★ **Vägledare**
- ★ **Olika spel**
- ★ **Studiebesök**

”Man vill gärna ha någonstans att vara, en fritidsgård eller så. Den andra gården är till yngre, upp till sexan bara. När det är kallt, på vintern, har man ju ingenting att göra.”

”Man vill ha någonstans att vara, man behöver inte ha några speciella saker.”

”Det ska finnas ett kök så att man kan laga mat, kanske att man kan ha en liten fest efteråt.”

”Ungdomarna måste få vara med och bestämma och framföra sina åsikter. Det måste finnas folk och kraft, och folk som kan slutföra.”

Innehåll och möten

Lugnt och livligt. Det ena känslan ska inte behöva utesluta den andra, det betonar flera grupper och en person säger:

”Man ska bli pigg och glad när man kommer dit, oavsett om man vill ha en lugn stund eller fullt med ös. Det kan inte vara som ett bibliotek men det kan inte vara som en konsert heller.”

För att olika människor ska kunna mötas är bra ledare en förutsättning. Men det hänger även på vad som erbjuds och på folket som vistas där. Några föreslår att flera alternativ ska blandas så att olika grupper ”råkar” träffas på mötesplatsen. Genom att vissa specifika aktiviteter lockar människor med olika intressen kommer man också ifrån att en viss grupp tar över mötesplatsen. Musik och sport lyfts fram som förenare.

De flesta tror att alla åldrar kan trivas på samma mötesplats men de yngsta vill ändå helst umgås med andra ungdomar, polare och nya polare, i ungefär samma ålder. De tror att många inte skulle gå dit om det är vuxna där, och att dela utrymme med sina föräldrar får dem att skruva på sig besvärat. De tycker att det kan vara olika tider för olika åldrar. De äldre tror att man kan komma förbi det genom att börja lite försiktigt.

”Man kan ju ha det lite delat i början så att de äldre kan vara lite separerade i början.”

Många betonar vikten av att det ska vara en plats där man bara ”får lov att vara”. De flesta tror inte att det krävs så mycket utrustning och aktiviteter, det får inte blir för pretentiöst, säger en kvinna. Det ska vara en plats där man kan träffa både gamla och nya vänner.

Det viktiga verkar vara att det blir något nytt, där förändringen märks, bland annat genom att medborgarna själva hjälper till. **”Hade vi fått öppna kafé hade de inte krossat några rutor. Hade vi fått lokalen och ett startbelopp hade vi fixat, alla hade varit delaktiga och vi hade tagit hand om det”**, säger en av deltagarna i gymnasieåldern. De förslag som finns på utrustning är nästan uteslutande av fritidsgårdskaraktär. Datorer, tv-spel, biljardbord och pingisbord återkommer. Några av de äldre vill ha

ett mer hobbybetonat rum, med bland annat en symaskin, och möjligheter för kursverksamhet. Ett annat förslag är att man ska kunna hyra lokalen för fester, både som privatperson och förening. De yngsta vill ha en gymnastikhall i miniformat där man kan spela fotboll. Dans och matlagning är andra förslag som dyker upp, liksom läger och talangtävlingar som anordnas via mötesplatsen.

Samtalen återkommer ofta till att det framför allt borde satsas på en fritidsgård för ungdomar. Det är många som tror att många av problemen på området (skadegörelse, bråk och rån) skulle minska om ungdomarna fick någonstans att ta vägen. Fler av de nattvandrare som deltar pratar om att det finns unga som har problem med föräldrarna hemma och att de får inte mer än äta och sova där: **”Vad ska de göra på resten av tiden?”**

Multiteket, den mötesplats som finns nu för ungdomar, fungerar inget vidare. Det är de flesta överens om, både unga och gamla. De har ett system som innebär att man måste gå en kurs för att få vara där, vilket har gjort att många känner sig utestängda och ovälkomna.

En äldre kvinna efterfrågar en inventering av vad som finns på Drottninghög i nu-

läget, för att få koll på vilka krafter och mötesplatser som finns och för att se till att föreningars aktiviteter inte krockar.

Lokal och utseende

Önskemålen om lokalens utformning och utseende varierar, förstås. Några tycker att det ska vara en vägg med graffiti, en blandning av gamla och nya möbler och lite orientalistiskt.

Många är inne på en kafémiljö, i kombination med den klassiska fritidsgårdsutrustningen: biljardbord, stereo och lite lugnare avdelning för läs och mys. Några av deltagarna föreslår att det ska finnas en scen.

De flesta är överens om att det behövs flera rum, eller ett stort rum med olika delar som är avskärmade. Det ska vara rymligt.

Att den nya mötesplatsen verkligen är till för alla lyfts fram som en möjlighet att skapa en unik känsla, gärna i kombination med en ny byggnad.

”En unik byggnad gör att folk blir stolta och då tar man hand om det mer.”

”Jag tror man blir stolt om det finns en samlingsplats dit alla kan gå.”

En tonårskille säger klokt: **”Jag tror inte att utsidan spelar så stor roll, det är insidan som är viktig, och vilka som är där.”**

Flera av de äldre protesterar mot att det ska byggas en ny byggnad. Framför allt för att de tror att det tar för lång tid att få det färdigt, men också för att det kostar onödigt mycket pengar.

Det finns två linjer gällande var en mötesplats ska ligga: i centrum eller vid ”Hålan”, där det nu finns mycket tom mark intill utomhusbadet. De som tror på Hålanalternativet tycker att det redan finns för mycket inne i centrum och att en mötesplats vid Hålan skulle locka folk från flera stadsdelar.

”Det är dags att förändra och då är badet bra. Det finns mark. Det är bortanför alla byggnader. Blåkullan, fotbollsplanen – där kan man göra något. Du har nära till affären och bussen. Ingen behöver känna sig otrygg. Det blir lätt för folk att ta sig dit. De håller på att bygga nya hus. Det skulle integrera människor.”

De som tror på en central placering tror att det skulle locka flest. Dessutom finns där flera lokaler som borde kunna användas, till exempel Multiteket.

Personal och regler och att själv bidra

Det är viktigt vilka som jobbar på en mötesplats. Det framkommer tydligt. Personalen får gärna själva bo på området och känna mycket folk och representera olika åldrar och bakgrunder.

De som jobbar på mötesplatsen ska ha bra hand med barn och ungdomar och antingen ha mycket erfarenhet (fritidsledarutbildning) eller vara ganska unga, i alla fall om den yngsta gruppen får bestämma. Några lyfter fram att det är viktigt att koppla sociala nyckelpersoner till mötesplatsen, och dra nytta av dem som förebilder.

Andra föreslår att arbetslösa kan få arbeta deltid, då får de **”både lite jobb och känner sig delaktiga i samhället”**. Ytterligare några tycker att man ska utnyttja resurserna som redan finns och **”låta folk gå kurs för att jobba på stället – gärna de som redan känner folk i området”**. Ett förslag är även att ta hjälp av frivilliga.

”Det ska inte behövas några andra regler än svensk lag”, nämns i en diskussion om regler. Några av de unga föreslår däremot regeln **”alla snackar svenska”**, för att motverka grupperingar och tjafs. **”Jag tror inte det skulle stänga ute någon. Då kan man ha svenskkurser där. Utländska och svenska kvinnor kunde mötas och lära sig av varandra.”**

I övrigt pratas det mycket om respekt och frihet under ansvar. Noll tolerans mot rasism och inget förtryck ingår i det. Ett förslag om kameraövervakning möts av protester från övriga samtalsdeltagare som föredrar människor som övervakar. Kompromissen blir en kamera i entrén som kan vara en säkerhet om det blir bråkigt.

För att göra medborgarna delaktiga tror man mycket på att dela på ansvaret. Måla väggar, hjälpa till, arrangera och utforma aktiviteter – det finns många förslag. Ett av dem är att fortsätta prata med och lyssna på hur de unga vill ha det.

”Man kanske kan hjälpa till som hjälpledare, så att personalen inte behöver göra allt själva, så att det blir en gemenskap”, säger en av de yngre. Arbetschema där alla hjälper till och får beröm för det man gör är ett annat förslag. Några av de äldre är inne på samma spår: **”Ju fler som vill sköta det, desto mindre behöver varje enskild göra”** följs av: **”Det får inte bli toppstyrt från kommunen, det är engagemanget som ska styra.”**

Information

Alla måste få samma information – det är en uppfattning som återkommer. Mun till mun tros vara den mest effektiva kommunikationen och ett förslag är att personalen ska informera ute i skolorna. Och det gäller att knyta en grupp till sig som kan sprida info till andra. Om en kompis går dit blir det egna steget lättare.

Det råder delade meningar om det är bra med en hemsida, eller inte. **”En webbsida hade kanske varit bra, fast det är inte så många som kollar. Det är ingen som går in där, bara när man är i skolan och öppnar webbläsaren. Information via Facebook funkar ju, om man får en invite.”**

I par fick deltagarna sitta och rita upp hur de skulle vilja att lokalen skulle se ut fysiskt. Många smårum? Några stora? Plats för att vara ensam – tillsammans med andra? Teckningarna finns som bilagor. Parvis får de också lista fem känslor eller värderingar som de vill ska genomsyra den nya verksamheten och fem saker man ska kunna göra där.

FOKUS: Känslor och värderingar

Känslor och värderingar 18–35 år

Kärlek
Trygghet
Gemenskap
Glädje
Respekt
Alla talar svenska
Respektera alla
Inga droger
Inga svordomar
Samarbete
Allas lika värde
Uppmuntran
Förbättring
Hemtrevligt
Lugnt

Känslor och värderingar 35–60 år

Flexibilitet
Kompetenshöjande
Tolerans
Tålamod
Optimism/inspiration
Respekt för allas kulturer
Nolltolerans
Välkomnande
Tydliga regler
Rymliga lokaler
Värme
Glädje
Lugn
Respekt och uppskattning
Tolerans
Trygghet
Öppenhet
Gemenskap
Tålamod
Tolerans

Öppenhet

Trivsel

Välkomnande

Utveckla verksamheten tillsammans

Gemenskap

Bara koppla av och vara ill

Tolerans

Vänligt bemötande

Lyssna på gäster

Rogivande

Året runt

Roligt

Avslappnande

Tryggt

Hjälpsamt

Roligt

Tryggt

Coolt

Roligt

Hightech

Känslor och värderingar

60+

Känslor och värderingar

13–17 år

Känslor och värderingar

Vana gruppen

Respekt

Tillit

Ärlighet

Känna sig behövd

Alla lika värda

Kamratstödja

Glädje

Accepteras av alla, acceptera varandra

Bygga något för framtiden

Stor gemenskap

Roligt

Trivsel

Lära av varandra

Tolerans för varandra

En satsning för framtiden

Man växer med ansvar

Lokal där ungdomarna kan vara

Tydliga regler och få konsekvenser

Stödgrupper/föreningar av olika
intresse

Gemensamma beslut med alla
inblandade

Flera valmöjligheter till gemensamma
aktiviteter likväl stora som små

Lyssna på föreläsningar

Kurser som kan ha betydelse för framtiden

Fika

Film

Spela spel

Party

Modernt kafé

Datorer

Workshops

Gym, bastu, solarium

Källare med gym

Aktiviteter
18–35 år

FOKUS:
Aktiviteter

Bordtennis

Biljard

Musik och dans

Konstnärlig verksamhet

Snickarverkstad/systuga

Servering

Utskrift, kopianator, fax

Konferensrum

Dansbana

Aktivitetsrum

Kulturkvällar

Spel/sport

Musik-sång-dans

Kafé

Handarbete

Studiecirklar

Tennis

Hobbyverkstad

Videospel

Pappershjälp

Scen

Tipspromenader

Aktiviteter
35–60 år

Stickning

Biljard

Musikanläggning

Spel

Fika

Stickkafé

Dans/musik

Kortspel

Biljard

BK – basal kroppskänedom

Massage/gymnastik

Kaffe

Utflykter

Bingo

Canasta

Stavgång

Lätt gympa

Föredrag

Musik

Fester

Aktiviteter

60+

Tv-spel

Sport

Chilla

Lära sig nya saker

Disco

Lyssna på musik

Spela fotboll

Kolla på tv

Plugga

Spela spel

Lira dator

Sport/fotboll

Hänga

Disco

Aktiviteter

Vana gruppen

Chilla

Spela spel

Lära sig av andra kulturer

Satsa på utflykter

Tävlingar mot olika fritidsgårdar

Önskelista – skriva vad ungdomar vill göra

Koppla av

Roa sig

Lära sig saker, lära ut saker

Kulturellt utbud

Tillgodose alla önskemål

Driva fritidslokaler tillsammans

Engagera invandrarföreningarna

Respektera kulturerna

Spel

Tillgodose alla önskemål

Aktiviteter

13–17 år

ANALYS

Med fokusgruppernas innehåll som grund har expertgruppen spånat, skrivit och samtalat kring hur man kan gå vidare med de idéer och önskemål som har kommit fram. Analysen är en sammanfattning av det arbetet.

Utrymme för flexibilitet

Det finns tydliga behov av rum som ska kunna tillfredsställa många olika människor, speciellt på vintern. De behoven kan tillgodoses med en blandning av fasta rum och mer flexibla rum, eller med andra ord olika rum för parallella verksamheter. Flexibiliteten kan utökas genom flyttbara väggar så att rummen kan användas för olika syften. Det är även viktigt att minst ett rum är välisolerat så att det till exempel går att spela musik där.

Det är viktigt med en positiv känsla som gör att olika människor kan känna sig välkomna. Det ska vara användarvänligt. Byggnaden ska signalera känslan av en oas, där alla känner att det är trevligt att gå in och där de kan känna glädje, nyfikenhet och stolthet.

En tanke är att det kan finnas flera olika ingångar, bland annat en för ungdomar, och en del som kan hyras ut. Olika generationer ska kunna mötas, men inte tvingas på varandra. Samtidigt tror vi att det är viktigt med en tydlig huvudingång, där entrén och platsen precis utanför blir en tydlig del av mötesplatsen.

En tänkbar inspirationskälla är kulturhuset i Stockholm. Fast i mindre format. Det ska inte vara för pråligt utan finnas utrymmen för att göra olika saker och bygga om. Då kan även ett bibliotek ta plats, utan att hamna helt i fokus.

Vi tror även på att inte bygga ett alltför "färdigt" hus, där allt är tiptop med vita väggar. Det ska finnas utrymme för förändring och för att faktiskt göra saker på plats.

Baka in myndigheter

Vår bild är att myndigheter och andra samhällsfunktioner inte ska förknippas med den här lokalen, men de kan ändå finnas tillgängliga. Det finns en risk för stigmatisering om man till exempel måste visa att man är på väg till socialen. Vi tror att det ska kännas kravlöst att besöka byggnaden. Men det betyder inte att man inte kan baka in information och samhällsservice. Vårt förslag är att myndighetslokaler pla-

ceras underordnat i förhållande till andra rum. Ett annat avgränsat rum kan mycket väl vara möjligt att hyra, för både privatpersoner och föreningar.

I Medborgaranalysens biblioteksundersökning var det många som efterfrågade att biblioteket skulle ha en medborgarkontorsfunktion. Att man skulle kunna få information om vad kommunen kan erbjuda med mera. Vissa ville också att det skulle fungera som en plats för dialog mellan kommuninvånare och kommunen, de sa att det kändes lättare att gå till ett bibliotek än till ett kommunhus och att det skulle göra att det kom mer folk.

Ta vara på de unika krafterna

Det finns en stolthet på Drottninghög som är väl värd att satsa på och det går verkligen att ta vara på kopplingen mellan det lokala och globala. Medborgarna vill bejaka och betona kulturrikedomen i området och de vill tvätta bort de fördomar som verkar väl spridda om Drottninghög.

Just mångkulturen nämns upprepade gånger i samtalen men vi tror inte på att göra en grej av mångkulturen i sig. Mångkulturella projekt känns inte så 2010-tal och det gäller istället att signalera ett självklart inkluderande, och förhöja områdets samhörighet. Strunta i att utgå från ett problem: Skapa något unikt som alla kan vara stolta över istället. Skapa rum för möjligheter istället för att råda på bot på problem!

I fokusgrupper som Medborgaranalysen har hållit i Huddinge och Botkyrka efterfrågade folk en tydligare lokal koppling. De ville ha författarträffar med lokala författare, konstnärer och andra. De ville att biblioteket skulle bli bättre på att skylta med böcker som var kopplade till Botkyrka/Huddinge som plats och de kulturer som fanns representerade där. Drottninghög har ju liknande kopplingar till omvärlden så ta vara på det! Låt besökarna lämna avtryck i byggnaden.

Gör gärna en inventering av vilka krafter som finns. Bygg utifrån dem i kombination med de talanger som finns, förhoppningen är att det kan leda till något unikt.

Investera i verksamheten

Lugnt och livligt på samma gång. Det vanliga önskemålet är ingen lätt ekvation. Vi känner även igen det här från våra dialoger gällande Solna kulturhus och bibliotek runt om i Sverige. Det verkar vara viktigt att kunna besöka en plats i olika sinnestämningar, och att få låta dessa styra.

Kanske ska man ha rummen uppdelade utifrån olika tillstånd? Ett lekfullt rum, ett rofullt, ett koncentrerat, ett utopiskt, ett utmanande, ett ledset, ett argt, ett tankeväckande, ett lugnt... De olika rummen kan ha förutsättningar för att bevara eller förstärka det tillståndet. Boxningssäck i det arga, soffor och dov belysning i det lugna. Då kan folk i olika åldrar mötas kring något, och faktiskt ha något att prata om.

En vanlig miss är att man investerar så mycket i själva byggnaden att det saknas en bra budget för drift och aktiviteter. Vi tror det är viktigt att det misstaget inte görs här. För samtidigt som det ska finnas utrymme för att bara vara, gäller det att det händer grejer så att ryktet sprids om att det är ett kul ställe. Bjud gärna in föreningar och låt dem bedriva olika verksamheter och skapa ett program som gör att det skapas en känsla av att det är festival året runt. Vi tror att det ena kan locka till det andra. Till en början söker man upp specifika dagar och när man märker att det är trevligt så vågar man gå på det man är halvintresserad av och så vidare.

Drottninghögborna skulle kunna vara med och ta fram aktivitetsprogram och vad de olika rummen ska innehålla, och vara med och måla med mera. Vi tror mycket på att göra folk delaktiga i själva skapandet. Många uttrycker ju själva det önskemålet. Det kommer att skapa en känsla av stolthet, och det blir en bra berättelse kring huset och Drottninghögborna kommer att vilja använda det. Om sedan också arkitekturen tar fasta på detta, och det förs en fortsatt dialog med invånarna i framtagandet av formen, kommer det bli än mer intressant.

Det är även viktigt att mötesplatsen utformas så att den tilltalar olika människor: barn, funktionshindrade, gamla, psykiskt sköra individer med flera.

Satsa centralt

Huvudbehovet är hur som helst en central placering så att det är lätt att nå mötesplatsen och att den blir ett tydligt inslag i stadsbilden. Ett besök ska gärna gå att kombinera med andra ärenden. Det ska vara lätt att hitta dit – och in! Drottninghögens nuvarande centrum och ”Hålan” är de förslag som kommer upp.

En idé som kommer upp utifrån de önskemål och behov som finns är att skapa två platser. Många ungdomar vistas mycket ute och driver runt på området, så varför inte skapa två olika mål i drivandet? Vi konstaterar att om man gör flera olika saker på olika platser känns det ofta som att man har gjort mer än om man bara har varit på en plats.

För att det ska fungera bra gäller det att de båda ligger logiskt för korta promenader på Drottninghög. Vi tycker det är en spännande idé att korsbefrukta stadsplaneringen och markera vägarna genom kreativ belysning. Kanske mellan lokalen där Multiteket nu huserar och en ny byggnad vid Hålan?

Även i projektet med Solna kulturhus pratades det en del om att bygga flera byggnader istället för en. Förhoppningen är att man på så vis kan ge de olika byggnaderna olika karaktärer och skapa olika känslor i dem. Lugnt och livligt, förslagsvis.

Den unika berättelsen

För att skapa något unikt tror vi mycket på att utnyttja den lokala spetsen, en smal nisch som ger en lokal stolthet som drar folk. Arabiska institutet i Paris dyker upp som exempel i diskussionen och vi pratar även om Bilbao-effekten (Guggenheim gjorde Bilbao känt).

Vi tror inte att det behöver kopplas in en världskänd arkitekt för att skapa en ”buzz” kring den nya mötesplatsen på Drottninghög. Att IdéA Store i London har blivit känt beror ju inte på arkitekturen, utan på att man lyckades sprida en berättelse om de nya fantastiska mötesplatserna. De blev bra på att berätta sin historia om hur de involverade invånarna, men egentligen var det inte så märkvärdigt. Vi tror på att man på Drottninghög ska satsa riktigt hårt på att bygga upp ett unikt varumärke genom historien via invånarnas engagemang och delaktighet.

Den sociala nyckeln

Heron city (öppnade i Kungens kurva 2001) är ett lyckat exempel. En anledning till att det blev succé var att de anställde ”varenda 18-åring” i närområdet – vilket gjorde att alla kände någon som jobbade där. Det är ett bra sätt att locka till sig sociala nyckelpersoner och på så vis plantera att ”det är här det händer”. Vill man locka kidsen – använd de lokala kidsen. Ett mål kan väl vara att bara anställa folk från Drottninghög?

Om man driver ett ställe på medborgarnas villkor, och de själva får och kan ta ansvar kan personalutgifterna dessutom minska. Vi tror att värdar på ett rullande schema kan vara en bra grej – de kan gå runt och se till att folk har det bra. Det

kan vara svårt att få folk att jobba helt ideellt, så vi tror på ett direkt resultat av det man gör. Kanske matkuponger, en snygg tröja och en namnbricka? Det kan dessutom mycket väl se bra ut på CV:t, för den som har behov av att fylla på det. Vårdverksamheten på Friskis & Svettis kan fungera som inspiration. Genom att jobba ett pass på några timmar i veckan får man där gratis träning.

En annan idé är att låta föreningar jobba, och att de får pengar till klubbkassan. Till Botkyrka demokratidagar samlades föreningarna, de fick 10 000 för att anordna ett event, vilket i runda slängar lockade 10 gånger fler för 10 gånger mindre pengar. Engagemanget kom från gräsrotterna och inte från politikerna, och det är verkligen något att inspireras av! Koppla in de lokala eldsjälarna!

Det är viktigt att låta människor ta ansvar och vara med och påverka, och låta delar av verksamheten växa organiskt, så att det finns utrymme att lägga till fler aktiviteter om de boende skulle vilja det. Våga testa nya grejer – det är minst lika viktigt.

Det kan även finnas olika områden man kan vara engagerad i. Som till exempel "festgruppen", "TV-spelsgruppen", "scengruppen" och "matlagningsgruppen". Om man går med får man vara med och göra förbättringar och anordna grejer inom den gruppen.

Organisationen kommer att spegla innehållet. För att den ska fungera gäller det att lokalerna är användarvänliga, så att det är lätt att vara värd, lätt att hålla ordning och lätt att komma i kontakt med ansvarig personal.

AVSLUTANDE TANKAR

Det går inte att frånga att de allra flesta föreställer sig en tämligen klassisk fritidsgård när de tänker på en mötesplats. Och det är påtagligt att det finns behov av en samlingslokal där det är helt okej att bara vara, där man kan sitta och snacka och möjligen spela lite biljard. Behovet är extra stort för områdets tonåringar, det tycker både unga och gamla som deltar i samtalen. Men även äldre, såväl småbarnsföräldrar som arbetslösa och pensionärer, kan behöva något utöver de alternativ som finns idag.

Det slår oss att det trots allt händer mycket på Drottninghög och i närområdet redan idag. Det finns flera små samlingsplatser och i samtalen kommer det fram att det finns ett engagemang för att det ska bli bättre. Inte minst bland nattvandrarna där det kokar av drivkraft att skapa nya mötesplatser, eller ta över dem som redan existerar.

Återigen: Ta vara på de krafter som finns. Inventera, samordna och visa uppskattning! Vad sägs om att bjuda in eldsjälar och sociala nyckelpersoner till ett möte med projektledningsgruppen?

Några önskemål att ta fasta på redan nu:

- ★ Generösa öppettider
- ★ Öppet för alla
- ★ Mycket som händer men inget aktivitetstvång
- ★ Koppling mellan ute och inne
- ★ Lokal personal och sociala värdar
- ★ Lyhördhet och ständig dialog med medborgarna
- ★ Flexibla lokaler
- ★ Unik nisch genom att ta vara på Drottninghögs rika kultur

Multiteket får en och annan känga i samtalen. När vi gör ett besök har vi svårt att förstå varför – lokalen är ju grymt fin! Fast å andra sidan är det ju inte lokalen det klagas på. Det är ju främst stämningen, och att det inte har varit välkommet att hänga där om man inte deltar i någon kurs.

Det är säkert inte lätt att skapa en ny verksamhet i en existerande lokal, men eftersom det finns en med så mycket potential vore det ju nästan konstigt att inte försöka, kan vi tycka. Vi pratar en del med Gabi som har drivit Multiteket, och vi förstår att det inte har varit någon lätt match att skapa en ny form av mötesplats. Vi tror därför på att engagera framtida besökare extremt mycket så att man verkligen signalerar att **”nu skapar vi en mötesplats på medborgarnas villkor”**.

Vi på Medborgaranalysen tycker att det här är ett väldigt spännande och inspirerande projekt. Vi vill gärna finnas med i den fortsatta processen med att ta fram ett koncept som kan fungera på just Drottninghög, men även på andra platser. Vi är öppna för diskussion och förslag om fortsatt dialog och samarbete.

Sara Hallström, arkitekten i vår expertgrupp, har följande förslag för fortsatt analysering:

★ Gåturer

Projektinitierade personer (”följare”) går runt i stadsdelen med en grupp boende för att peka ut platser och händelser i stadens rum som kan ha betydelse för analysen av vilka bakomliggande/bidragande faktorer som finns i Drottninghög och som påverkar dess medborgare ur ett socialt och rumsligt perspektiv. Turen dokumenteras av följarna på olika sätt efter behov (ljudinspelning, video, skriftligt) och blir en hjälp i arbetet att skapa ett brett underlag till vidare analysering av behov och möjligheter på platsen.

★ GIS (Geographic Information System)

Detta innebär att en för detta syfte framställd digital karta över området används av medborgare för att med givna symboler pricka ut viktiga platser i området och ange hur de förhåller sig till dem. På detta sätt kan ytterligare information om viktiga aspekter på placering och innehåll i en framtida mötesplats komma fram. GIS är

mycket bra att ta till i samband med en gåtur och informationen kan lagras digitalt på ett lätthanterligt sätt.

★ Plan

En enkelt uppritad analysering i plan (typ karta) angående lämpliga placeringar av mötesplatser, eventuellt med bilder från området som ett komplement.

★ Intentionsbilder

Ett par enkla inspirationsbilder som visar hur stadsrummet eller utvalda specificerade utrymmen interiört skulle kunna utformas för att åstadkomma intresse till fortsatt diskussion om utformning och innehåll bland medborgare, tjänstemän, konsulter och politiker.

★ En liten text

Mycket kort sammanfattning av forskningsrön gällande hur människor fungerar i olika miljöer och vilken betydelse arkitektur och utformning av stadsrummet kan ha för människans utveckling och välmående.

Projektledare: Jennie Larsson
jennie@medborgaranalysen.se
0707-86 07 39

Medborgaranalysen är ett initiativ som startades av Sofia Wiberg och Carlos Rojas hösten 2007. Det drivs i formen av ett handelsbolag med grundarna som ägare av lika stora delar.

Idungatan 4B, 113 45 Stockholm
kontakt@medborgaranalysen.se
08-5000 21 85

Mer information finns på
www.medborgaranalysen.se

Jennie Larsson, Medborgaranalysen

Carlos Rojas och Sofia Wiberg, Medborgaranalysen

FOTO: JOHANNES LILJESON

MEDBORGARANALYSEN